

BULETIN ATMA

Bil. 4 | ISSN: 1985-5656 | 2015

ATMA PILIHAN ANTARABANGSA

MOHD FAIZAL MUSA

ATMA kekal menjadi tumpuan pelajar antarabangsa khususnya buat mereka yang ingin mempelajari dan mendalami bahasa Melayu. Salah satu produk yang terkenal di Institut Alam dan Tamadun Melayu adalah Kursus Intensif Ketampilan Bahasa Melayu (KIKBM). Kursus ini bermula sejak tahun 1999. Pada mulanya kursus ini ditawarkan untuk memudahkan pelajar siswazah yang perlu mengetahui bahasa Melayu untuk membuat kerja lapangan dan kerja kepustakaan masing-masing di Alam Melayu. Akan tetapi lama-kelamaan kursus ini turut menarik minat penutur asing yang bukan dari kalangan pelajar. Sehingga kini, lebih daripada 300 orang pelajar asing dari Amerika Syarikat, Australia, China, England, Finland, Germany, Ferancis, Filipina, Jepun, Hong Kong, Iran, Kanada, New Zealand, Palestin, Singapura, Sweden, Thailand dan Vietnam sudah atau sedang mengikuti kursus ini.

Baru-baru ini dua pelajar dari Australia dan seorang doktor perubatan dari Pakistan mendaftar untuk mempelajari bahasa Melayu selama satu tahap di ATMA. Buletin ATMA mendapatkan mereka dan mewawancarai ketiga-tiganya.

JOTHAM YOUNG

Ingin dikenali sebagai Jo, dan berusia 20 tahun, beliau merupakan pelajar Kejuruteraan Sivil di University of New South Wales, Australia. Jo menyatakan Malaysia adalah sebuah negara dengan rencam budaya yang amat menarik untuk diperhatikan. Kebudayaan yang berbeza kelihatan sangat menonjol dan diraikan tanpa sebarang prasangka. Jo menegaskan yang pada mulanya beliau berasa tidak perlu mempelajari bahasa Melayu memandangkan rakyat negara ini mahir dan fasih berbahasa Inggeris. Namun demikian, setelah memutuskan untuk menetap di Malaysia selama setahun dan melihat peluang yang ada di negara ini, beliau merasakan Australia sedikit sebanyak mesti mendekatkan dirinya dengan Asia dan bukan Eropah. Malahan Jo merasakan ia adalah satu tanda hormat kepada masyarakat peribumi dengan mengetahui bahasa ibunda mereka. Justeru Jo memilih untuk mengikuti kursus bahasa Melayu. Meski hanya baru satu tahap di ATMA, penguasaan bahasa Melayu beliau sudah terasa dan berbekas sekali.

TYCE BARTON

Mesra dipanggil sebagai Tyce, beliau yang berusia 21 tahun adalah pelajar Kejuruteraan dan Teknologi Hijau di University of New South Wales, Australia. Tyce menyatakan pada malam pertama beliau tiba di Kuala Lumpur, beliau telah ditegur oleh sekumpulan anak muda dalam bahasa Melayu dan serta-merta mereka menjadi kawan. Menurut Tyce, dia sangat terkejut dengan tahap kemesraan dan keterbukaan rakyat Malaysia dan ini membuatnya ingin mendalami bahasa Melayu sebagai salah satu komponen dari budaya bangsa tersebut. Sebagai bakal jurutera, Tyce berpendapat Malaysia menyediakan peluang dan kesempatan untuk tenaga kebaharuan dalam bidang tersebut. Tyce mengaku mempunyai beberapa rakan dari Malaysia ketika menuntut di Australia akan tetapi mereka kelihatan tidak begitu berbangga dengan negara dan budaya bangsa masing-masing. Pengalaman singkat berada di Malaysia bagaimanapun membawa pergeseran yang berbeza. Tyce kini terimbau dan amat kagum dengan keindahan budaya Malaysia.

SIDANG EDITORIAL BULETIN ATMA

Ketua Pengarang:
Dr Mohd Faizal Musa

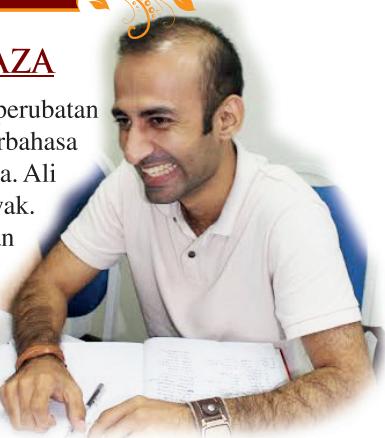
Pengarang:
Encik Anuar Ahmad Mohd Taqi
Cik Suhaini Md. Noor
Encik Ahmad Bazri Mokhtar
Encik Muhamad Shafiq Mohd Ali
Puan Sri Yanti Mahadzir
Puan Farah Farzana Rasol

Juru Taip:
Encik Mohd Hafiz Md. Hussain

ALI MURTAZA

Ali, yang berusia 27 tahun berasal dari Lahore, Pakistan dan merupakan bekas pegawai perubatan dalam tentera udara negara tersebut. Pemuda yang mengahwini wanita Melayu ini fasih berbahasa Mandarin kerana pernah menuntut jurusan perubatan di Zhe Jiang University di kota Han Zhou, China. Ali kini mengkhusus kepada bidang pembedahan-neuro dan bakal menyertai Hospital Umum Sarawak. Untuk itu beliau merasakan perlu mempelajari bahasa Melayu demi memberikan layanan dan khidmat terbaik untuk pesakit kelak. Kelebihan berbahasa Mandarin menjadikan beliau tercabar untuk mempelajari bahasa Melayu. Selain Mandarin, Ali turut menguasai bahasa Urdu dan Parsi dan berharap untuk benar-benar fasih berbahasa Melayu. Ali percaya bahasa Melayu tidaklah sesukar yang disangka memandangkan banyak kata pinjam dari bahasa Sanskrit turut dikongsi oleh bahasa Melayu. Salah satu ciri khas yang disukainya pada Malaysia adalah juadah dan makanan yang begitu lazat selain suasana tenang yang membuatkannya serasa damai.

Ketiga-tiga pelajar Kursus Intensif Ketrampilan Bahasa Melayu (KIKBM) ini mendapati kursus bahasa Melayu yang diperkenalkan oleh ATMA sangat bermanfaat dan berbeza berbanding kursus yang sama ditawarkan oleh universiti lain. Buletin ATMA berafa yakin ketiga-tiganya akan boleh bertutur dalam bahasa Melayu tidak lama lagi.

AKTIVITI

Taklimat dan aluan selamat datang untuk pelajar baru ATMA pada 28 Ogos 2015.

Pertemuan Pengarah ATMA, Profesor Dr Nor Hashimah Jaluddin dengan pegawai dan staf Daihatsu pada 25 Ogos 2015. Daihatsu Motor menghantar dua orang pegawai kanan mereka untuk berkursus bahasa Melayu di ATMA. Hadir dalam pertemuan tersebut Keita Shirono, Hironori Fujimoto, dan Kazumi Nakamura.

Pada 8 September 2015, Felo Penyelidik ATMA, Dr Mohd Faizal Musa diundang ke Seminari Theoloji Malaysia, Seremban iaitu sebuah pusat pengajian untuk paderi Kristian. Ini bagi membentang hasil penyelidikan mengenai minoriti agama di negara ini.

Kursus Pengukuhan dan Pembangunan Staf Pentadbiran ATMA pada 5 dan 6 September 2015 di Pusat Penyelidikan Langkawi.

Encik Muhamad Shafiq bin Mohd Ali, Pegawai Sains ATMA beroleh pingat perak untuk acara 4x400 ketika mewakili UKM di Sukan Kakitangan Universiti Malaysia (SUKUM) 2015 yang berlangsung di UiTM Shah Alam antara 18-20 Ogos 2015.

*P*OLO PAKAIAN WANITA TRADISIONAL MELAYU KINI DI HUJUNG JARI

SUHAINI MOHD NOOR

Penyelidikan di ATMA kini maju selangkah ke hadapan apabila Felo Penyelidik Kanan Institut Alam dan Tamadun Melayu, iaitu Profesor Madya Dr Haziyah Hussin mencipta satu-satunya sistem di dunia yang dibuat khas untuk pakaian tradisional Melayu. Sistem yang dimaksudkan adalah perisian Apparel Collection for Hazi Attire 2013-2014. Ia adalah hasil kajian projek penyelidikan geran PRGS/1/12/SG08/UKM/02/1 (Web-Based Malay Apparel Protocol) yang diketuai oleh beliau sendiri. Apa yang mengagumkan ia adalah ciptaan baharu dalam penghasilan pola baju tradisional wanita Melayu menerusi perisian komputer.

ATMA amat berbesar hati memperkenalkan produk Web Based Malay Apparel Protocol ini kepada seluruh warga UKM dan semua pihak yang berminat. Selain mempromosi produk penyelidikan UKM kepada pasaran dalam dan luar negara, projek salah seorang Felo Penyelidik Kanan ATMA ini juga memamer pakaian tradisional wanita Melayu menerusi koleksi Hazi Attire 2013-2014 yang merangkumi 12 jenis pakaian wanita Melayu tradisional termasuk pakaian sendat, separa sendat dan longgar seraya mengetengahkan tekstil batik dan songket dalam koleksi pakaian wanita Melayu.

Sistem pembuatan pakaian wanita berkomputer yang dinamakan sebagai Hazi Attire ini mampu melakar 16 jenis pola pakaian wanita Melayu tradisional secara tepat sepantas 5 saat. Sistem penghasilan pola secara automatik ini juga berjaya menjimatkan masa dan membantu memudahkan proses penghasilan pakaian wanita Melayu tradisional yang sememangnya memerlukan kemahiran yang spesifik dan khusus.

*F*ELO PENYELIDIK ATMA HASIL BUKU HAK ASASI MANUSIA UNTUK KANAK-KANAK BAWAH LIMA TAHUN

Tahun 2015 merupakan tahun produktif buat Dr Mohd Faizal Musa atau lebih dikenali sebagai Faisal Tehrani. Selain menulis makalah akademik, beliau turut menerbitkan sebuah kumpulan cerpen, kumpulan puisi dan terkini adalah buku hak asasi manusia untuk kanak-kanak bawah lima tahun. Buku tersebut akan disirikan dengan judul ‘Advencer Yaya dan Fufu’.

Dalam episod pilot ini, dua watak kanak-kanak cilik diperkenalkan iaitu Yaya dan adiknya Fufu. Yaya memiliki sebuah kitab ajaib yang mana terdapat bermacam-macam peribahasa, bidalan dan pepatah nasihat. Di dalam kitab ini juga terdapat kata-kata hikmat dan pengajaran daripada orang dahulu yang hebat dan bijaksana. Kitab ini diberi oleh datuk mereka. Sementara itu, Fufu pula mempunyai sebuah topi sakti yang membolehkan mereka bergerak melampaui zaman, dan ruang. Kedua-duanya adalah perwira hak asasi manusia.

Di dalam ‘Buku 1: Jangan Cakap Begitu’, Yaya dan Fufu membantu seorang kanak-kanak perempuan bernama Nia yang dibuli semata-mata kerana warna kulitnya yang berbeza. Walau bagaimanapun dengan bantuan Datuk Adam, kumpulan kanak-kanak lelaki yang mengganggu Nia telah menerima pengajaran. Yaya kemudian membaca kitab ajaib di tangannya dan terdapat pesanan, “Setiap cucu di dunia bagi aur dengan tebing.”

Buku ini secara ringkas turut memperkenalkan Piagam Hak Asasi Manusia Sejagat 1948 (The Universal Declaration of Human Rights 1948). Buku ini merupakan hasil penyelidikan yang didanai Kementerian Pengajian Tinggi di bawah geran FRGS/2/2013/SS03/UKM/03/2 iaitu ‘Human Rights and Malay Literature’.

SEMINAR ANTARABANGSA WARISAN KEBUDAYAAN MELAYU-KHMER

MUHAMAD SHAFIQ BIN MOHD ALI

Seminar Antarabangsa Warisan Kebudayaan Melayu-Khmer kali kedua, (2nd International Seminar on Khmer-Malay Cultural Heritage) yang dianjurkan oleh Institut Alam dan Tamadun Melayu (ATMA), UKM, bersama-sama Ikatan Ahli Arkeologi Malaysia dan Royal Academy of Cambodia (RAC) telah berlangsung pada 4 dan 5 Ogos lalu. Seminar ini turut dijayakan Musa-Asiah Foundation Organization, Cambodia dan Dewan Bahasa dan Pustaka. Ia merupakan acara dwi-tahunan dalam mengumpulkan hasil penyelidikan terkini berkaitan bidang arkeologi, bahasa, sejarah, budaya dan warisan di Alam Melayu dan hubungannya dengan tamadun Khmer yang difikirkan amat penting untuk diwacana di peringkat antarabangsa. Ia turut mencakupi isu serantau termasuk hubungan Malaysia – Kemboja dalam ASEAN. Seminar berjaya mengumpulkan sarjana dan juga pelajar pasca siswazah daripada Malaysia dan Kemboja dalam satu sidang untuk mereka bertukar pendapat dan menyampaikan hasil penyelidikan serta pemikiran mereka berdasarkan hipotesis atau teori baru.

Majlis perasmian seminar ini telah disempurnakan oleh Her Excellency Khot Thyda, Presiden Royal Academy of Cambodia. Seramai 18 orang pembentang ikut membentangkan hasil kajian mereka berkaitan hubungan antara Melayu dan Khmer sama ada secara langsung ataupun tidak langsung. Seramai 20 orang peserta daripada Malaysia dan 85 orang daripada Kemboja hadir mendengar seminar yang berlangsung selama dua hari di Dewan Utama RAC.

BELASUNGKAWA ALLAHYARHAM PROFESOR DATUK DR JAMALUDDIN MD. JAHI ANUAR AHMAD MOHD TAQI

Profesor Datuk Dr. Jamaluddin Md. Jahi atau lebih dikenali dengan nama Prof. JJ dilahirkan pada 23 September 1949 di Merlimau, Melaka. Beliau mengikuti pendidikan awal di Merlimau, Melaka dan melanjutkan pelajaran di peringkat menengah, di Sekolah Dato' Abdul Razak (SDAR) Tanjung Malim, Perak. Allahyarham memperoleh ijazah Sarjana Muda dengan Kepujian di UKM pada tahun 1974 (iaitu Kumpulan Graduan Pertama UKM). Seterusnya berjaya memperoleh Ijazah Sarjana dari University College of Wales, Aberystwyth pada tahun 1976 dan PhD (UKM) dalam tahun 1993. Bidang kepakaran beliau ialah Persekitaran dan Pengurusan Persekitaran, Proses Perancangan dan Pengurusan Zon Pinggir Pantai, Perbandaran dan Pengurusan Ekosistem Bandar.

Minat, kesungguhan dan kecintaan beliau terhadap penulisan dan penerbitan jurnal terutama Jurnal Antarabangsa Alam dan Tamadun Melayu (IMAN) dan Jurnal Persatuan Pengurusan Persekitaran Malaysia sangat ketara bila berbicara bersama-sama beliau. Prof JJ juga seorang ilmuwan yang berhati mulia terhadap insan lain termasuklah para pelajarnya. Semasa hayatnya, beliau sentiasa membantu sesiapa sahaja termasuklah para pelajar yang menghadapi masalah dari aspek ekonomi, sosial maupun persekitaran. Malah, beliau merupakan seorang ilmuwan yang pemurah. Bukan sekadar pemurah dari segi wang ringgit, tetapi beliau juga pemurah dari segi ilmunya, tenaganya dan juga masa beliau.

Jaringan kerjasama yang beliau bina antara ATMA dengan Universitas Islam Riau dan Universitas Riau, Pekanbaru, Indonesia boleh dikatakan sangat berjaya. Ramai tenaga pengajar dari kedua-dua universiti tersebut datang ke ATMA untuk melanjutkan pengajian di peringkat doktor falsafah di bawah penyeliaan beliau. Kerjasama penganjuran persidangan dan seminar juga diadakan sebagai acara tahunan antara UKM dan kedua-dua universiti di Indonesia itu.

Kita, kehilangan seorang malim sarjana yang sukar dicari ganti.

Maklumat Lanjut Sila Hubungi
Institut Alam dan Tamadun Melayu
Universiti Kebangsaan Malaysia
43600 Bangi Selangor

Tel : 03-89215280 / 4737
Faks : 03-89254698
E-mel : pghatma@ukm.edu.my/ppatma@ukm.edu.my
Laman Web : <http://www.ukm.my/atma/>